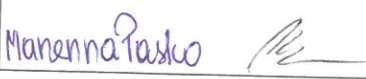

Numer standardu ZKZSE/4/2017	STANDARD Postępowanie z bielizną szpitalną w ZOZ Oświęcim		
Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Epidemiologii	Data opracowania: 26.07.2017.	Data wdrożenia: 01.09.2017.	Strona 1 / 4 stron
Opracował : Pielęgniarki epidemiologiczne: mgr Marzenna Pasko mgr Małgorzata Jakubiec-Zborowska 	Uzgodnił: -	Zatwierdził: Z-ca Dyrektora ZOZ Oświęcim Dr n.med. Andrzej Jakubowski 	
Traci moc standard nr ZKZSE 1/2012 z dnia 27.12.2012r. w sprawie: Postępowanie z bielizną szpitalną.			
Cel standardu: 1. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń wśród pacjentów i personelu. 2. Ochrona środowiska szpitalnego przed skażeniem. 3. Zapewnienie pacjentom w trakcie hospitalizacji czystej optycznie i mikrobiologicznie bielizny szpitalnej.			

TREŚĆ STANDARDU:

I. DEFINICJE:

1. **Bielizna szpitalna to:**

- wyposażenie łóżka (poduszka, koc, materac)
- bielizna pościelowa (prześcieradło, poszwa, poszewka, podkład, pokrowiec na materac)
- szpitalna bielizna pacjenta (piżama, koszula porodowa, ubranka dziecięce, pieluchy)
- bielizna operacyjna (ubrania operacyjne, obłożenia chirurgiczne – serwety i prześcieradła operacyjne)

2. **Biorąc pod uwagę stopień zanieczyszczenia czy poziom skażenia można wyróżnić:**

- bieliznę używaną brudną
- bieliznę zanieczyszczoną
- bieliznę skażoną (zakaźną)
- bieliznę wysoce zakaźną.

Bielizna używana brudna - to bielizna pochodząca od chorych poddawanych diagnostyce i leczeniu, u których nie podejrzewa się wystąpienia choroby zakaźnej i których nie kwalifikuje się jako chorych zakażonych.

Bielizna używana brudna powinna być segregowana osobno od bielizny zanieczyszczonej.

Bielizna zanieczyszczona - to bielizna zabrudzona wydaliniami lub wydzielinami ustrojowymi (tj. zanieczyszczona organicznie od pacjenta bez choroby zakaźnej czy zakażenia).

Bielizna skażona (zakaźna) -to bielizna pochodząca od chorych zakaźnie, zakażonych lub podejrzewanych o chorobę zakaźną lub zakażenie oraz od chorych poddawanych izolacji.

Bielizna wysoce zakaźna - to bielizna pochodząca od chorych zakaźnie leczonych w oddziałach zakaźnych oraz bielizna pochodząca od chorych ze szczególnie niebezpiecznymi zakażeniami o dużej zaraźliwości / zakaźności lub ciężkich skutkach zakażenia (np. oспа prawdziwa, węglik).

W tej kategorii zaleca się stosowanie bielizny jednorazowej!

Bielizna szpitalna czysta - to bielizna poddana procesom dezynfekcji, prania, maglowania, zapewniającym czystość mikrobiologiczną i optyczną.

Numer standardu	Tytuł	Data wdrożenia	Strona / stron
ZKZSE/4/2017	Postępowanie z bielizną szpitalną w ZOZ Oświęcim	01.09.2017.	2 / 4

II. WARUNKI REALIZACJI STANDARDU:

1. Odpowiednia ilość i jakość jednorazowych foliowych worków lub worków materiałowych wodoodpornych do zbierania i transportu bielizny.
2. Odpowiednia wielkość i jakość worków do pakowania brudnych materacy.
3. Zapewnienie personelowi środków ochrony osobistej (jednorazowe rękawice, fartuch, maska).
4. Zapewnienie możliwości higieny rąk.

III. POSTĘPOWANIE Z BRUDNĄ BIELIZNĄ SZPITALNĄ:

1. W obrębie oddziału szpitalnego i innych komórek organizacyjnych:

1. Nie należy zmieniać bielizny bezpośrednio przed posiłkami czy zabiegami aseptycznymi, gdyż powoduje to wprowadzenie do powietrza drobnoustrojów, które następnie osadzają się na powierzchniach.
2. Przy kontakcie z brudną bielizną zachować ostrożność oraz odpowiednio do zagrożenia zastosować środki ochrony osobistej (rękawice, fartuch ochronny, maska)
- przy zmianie bielizny bez zanieczyszczeń organicznych oraz bielizny niezakażonej nie jest wskazane używanie rękawic jednorazowych, a wymagana jest dezynfekcja rąk bezpośrednio przed i po dokonanej zmianie.
3. W trakcie zdejmowania bielizny brudnej nie wykonywać zbędnych manipulacji.
a) zwrócić uwagę, aby poruszanie bielizną było jak najmniejsze, unikać strzepywania i zbędnego potrząsania,
b) unikać kontaktu brudnej bielizny z odzieżą personelu,
c) bieliznę zanieczyszczoną krwią lub płynami ustrojowymi należy składać tak, aby zanieczyszczone miejsce było zakryte bardziej czystymi częściami bielizny.
4. Brudną bieliznę po zdjęciu umieszcza się bezpośrednio w jednorazowym worku foliowym zawieszonym na stelażu wózka.
a) brudnej bielizny - nie kłaść na stolikach przyłóżkowych, łózkach innych pacjentów, na parapetach, na podłodze,
b) nie przenosić w rękach bielizny luzem,
c) bieliznę należy umieszczać w worku ostrożnie, aby nie zanieczyścić jego zewnętrznej powierzchni, nie ugniatać w worku,
- wywiniecie worka, po założeniu na stelaż chroni jego powierzchnię zewnętrzną przed skażeniem.
5. W czasie pakowania brudnej bielizny do worka nie umieszczać w worku innych materiałów (przedmioty ostre, długopisy) – ze względu na ryzyko ekspozycji zawodowej u personelu transportującego oraz liczącego bieliznę poza oddziałem.
6. Worków z bielizną nie należy przepelniać . Po napełnieniu do 2/3 objętości należy go szczelnie zamknąć.
7. Zawiązane worki należy wyraźnie oznakować (nazwa komórki organizacyjnej).
8. Worki z brudną bielizną składować w brudowniku lub w innym wyznaczonym miejscu do chwili odbioru przez transport wewnętrzny
9. Po zdjęciu brudnej bielizny, a przed przystąpieniem do założenia czystej personel powinien:
a) jeżeli nie stosowano rękawic ochronnych – zdezynfekować ręce,
b) jeżeli używano rękawic ochronnych – zdjąć rękawice, zdezynfekować ręce, ubierać czystą bieliznę bez rękawic
c) jeżeli stosowano rękawice i fartuch ochronny – zdjąć rękawice i fartuch ochronny, zdezynfekować ręce, nałożyć nowe rękawice do ubierania czystej bielizny, ewentualnie fartuch ochronny.
10. W przypadku wzmożonego reżimu sanitarnego:
a) u pacjentów objętych reżimem zmieniać bieliznę w ostatniej kolejności,
b) bieliznę skażoną wielorazową - pakować do podwójnych worków **koloru zielonego**,
- personel pielęgniarski powinien umieścić bieliznę w worku w obrębie sali, worek zamknąć, spisać zawartość (ilość poszczególnego asortymentu),
- personel firmy sprzątajacej powinien włożyć bieliznę do drugiego worka, opisać zewnętrzny worek:
„ Bielizna zakaźna ”- tak opisany worek przenieść do brudownika,
c) po zakończeniu reżimu:
- materac niezabezpieczony w całości zmywalnym pokrowcem zapakować do worka, szczelnie zamknąć, opisać:
„Materac zakaźny”, przekazać do prania (worek powinien obejmować cały materac),
- koce, poduszki, pokrowiec materaca przekazać do pralni w podwójnych workach koloru zielonego z opisem:
„Bielizna zakaźna”,
d) bezpośrednio po zakończeniu powyższych czynności zdjąć ochrony osobiste i przeprowadzić higienę rąk.

Numer standardu	Tytuł	Data wdrożenia	Strona / stron
ZKZSE/4/2017	Postępowanie z bielizną szpitalną w ZOZ Oświęcim	01.09.2017.	3 / 4

11. Pieluchy tetrowe umieszczać w osobnym worku niż pozostałą bieliznę dziecięcą.
12. W miarę możliwości bezpośrednio po zmianie bielizny przewietrzyć salę chorych.
13. Po zakończeniu wszystkich prac związanych z brudną bielizną należy zdjąć środki ochrony osobistej, przeprowadzić higienę rąk.
14. Wózki przeznaczone do transportu brudnej bielizny po opróżnieniu zdezynfekować i umyć.
15. Brudna bielizna jest odbierana przez pracowników transportu wewnętrznego nie rzadziej niż jeden raz dziennie od poniedziałku do soboty. Po opróżnieniu z brudnej bielizny brudownik należy zdezynfekować, umyć oraz przewietrzyć.

2. W czasie transportu do Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną:

1. W wyznaczonych godzinach pracownicy firmy sprzątajacej transportują worki z brudną bielizną szpitalną do drzwi oddziału.
  - a) w przypadku wzmoczonego reżimu sanitarnego- rozważyć potrzebę dodatkowego wywozu brudnej bielizny z oddziału w godzinach popołudniowych - na wniosek pielęgniarki oddziałowej.
2. Pracownicy transportu wewnętrznego obierają worki z bielizną z poszczególnych oddziałów szpitalnych celem przewiezienia jej do Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną
  - a) pracownicy transportu wewnętrznego odpowiadają za bezpieczny transport brudnej bielizny tj. za ochronę przed uszkodzeniem worków i dostępem osób trzecich,
  - b) pracownicy są zobowiązani stosować ochrony indywidualne: minimum rękawice jednorazowe
  - c) transport bielizny odbywa się wydzielonymi wózkami,
  - d) w trakcie załadunku i rozładunku należy unikać rzucania workami,
  - e) w przypadku uszkodzenia worka należy przełożyć go w całości do nowego worka,
  - f) wózki do transportu bielizny brudnej należy poddać dezynfekcji i myciu po każdym przewiezieniu brudnej bielizny i na bieżąco w sytuacji zanieczyszczenia organicznego.
3. Wózki z brudną bielizną są przewożone do SOBS samochodem transportu wewnętrznego. Dezynfekcja i mycie samochodu odbywa się zgodnie z ustalonym harmonogramem.

3. W obszarze Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną

1. Pracownicy transportu wewnętrznego umieszczają bieliznę w wydzielonej części brudnej Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną.
2. Personel pracujący w części brudnej zobowiązany jest do zachowania szczególnych środków ostrożności.
3. Podczas liczenia, sortowania i pakowania bielizny brudnej obowiązuje:
  - a) odzież ochronna:
    - fartuch ochronny wiązany z tyłu
    - rękawice jednorazowe
    - ewentualnie wydzielone obuwie
  - b) zakaz przemieszczania się poza pomieszczenie części brudnej,
  - c) odzież ochronną po użyciu należy traktować jako odpad medyczny niebezpieczny (zakaźny),
  - d) po zakończeniu czynności przeprowadzić higienę rąk.
4. Osoby dotykające brudną bieliznę podczas liczenia nie mogą równocześnie prowadzić dokumentacji.
5. Worki z bielizną skażoną (koloru zielonego) nie podlegają rozpakowaniu i liczeniu.
6. Worki, w których bielizna była transportowana z oddziału, po opróżnieniu należy:
  - foliowe traktować jak odpad zakaźny,
  - materiałowe wodoodporne przekazać do pralni.
7. Bielizna przygotowana do pralni (w nowych workach) zostaje umieszczona w wózkach będących własnością firmy świadczącej usługę prania.
8. Po zakończeniu powyższych czynności należy przeprowadzić dezynfekcję i mycie wszystkich powierzchni stykających się z brudną bielizną (w tym wagi) oraz wietrzenie pomieszczenia.

Numer standardu	Tytuł	Data wdrożenia	Strona / stron
ZKZSE/4/2017	Postępowanie z bielizną szpitalną w ZOZ Oświęcim	01.09.2017.	4 / 4

IV. POSTĘPOWANIE Z CZYSTĄ BIELIZNĄ SZPITALNĄ

1. W obszarze Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną

1. Bielizna czysta zostaje przywieziona środkiem transportu pralni - w wydzielonych czystych wózkach transportowych, zabezpieczona w workach, a materace ofoliowane.
2. Bielizna zostaje wyjęta z wózków i umieszczona w części czystej pralni na regałach.
3. Niedopuszczalne jest, aby bielizna czysta (nawet w workach) oraz materace były składowane bezpośrednio na podłodze.
4. W czasie rozpakowywania worków oraz pakowania asortymentu dla poszczególnych oddziałów szpitalnych należy postępować tak, by nie doszło do zabrudzenia bielizny.
5. Bielizna dla oddziałów zostaje umieszczona w czystych wózkach do transportu bielizny.

2. W czasie transportu do oddziałów szpitalnych

1. Pracownicy transportu wewnętrznego wszystkie czynności związane z przewozem bielizny wykonują w czystej odzieży roboczej oraz w rękawicach jednorazowych.
2. Pracownicy przewożą wózki z czystą bielizną z korytarza Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną do samochodu.
3. Samochód do transportu bielizny powinien być czysty (po dezynfekcji).
4. W czasie wyładunku z wózków należy ostrożnie posługiwać się workami z bielizną czystą, aby nie dopuścić do ich uszkodzenia.
5. Pracownicy transportu przekazują bieliznę uprawnionemu personelowi oddziału w taki sposób, aby nie uległa ona skażeniu przed umieszczeniem jej w magazynku bielizny czystej.

3. W obrębie oddziału szpitalnego

1. Bielizna czysta jest przechowywana w magazynku bielizny czystej lub w wydzielonej szafie.
2. Magazynek bielizny czystej powinien być wyposażony w regał umożliwiający ułożenie bielizny wg asortymentu.
  - a) pomieszczenie powinno być czyste, nie zawilgocone,
  - b) bielizny szpitalnej nie należy układać bezpośrednio na podłodze magazynka
3. Pościel rzadziej użytkowaną należy przechowywać w zamkniętych workach (koce, kołdry, poduszki).
4. Niedopuszczalne jest przechowywanie w magazynku lub w wydzielonej szafie przedmiotów innych niż bielizna szpitalna.
  - czyste worki materiałowe wodoodporne (na zbiórkę bielizny brudnej) należy przechowywać w magazynku
5. Wszystkie czynności związane z segregowaniem, przekładaniem bielizny wykonywać w czystej odzieży roboczej.
6. Podczas zmiany bielizny unikać kontaktu bielizny czystej z brudną oraz kontaktu bielizny z odzieżą personelu.

Załączniki do standardu NR ZKZSE/4/2017:

Załącznik nr 1 - Zalecana częstotliwość zmiany i prania bielizny szpitalnej

ADRESACI:

1. Naczelną Pielęgniarkę
2. Przełożoną Pielęgniarkę
3. Pielęgniarki oddziałowe
4. Pielęgniarkę oddziałową Bloku Operacyjnego
5. Pielęgniarkę oddziałową SOR
6. Kierownika Centralnej Sterylizatorni
7. Kierownika Pogotowia Ratunkowego
8. Chemioterapię Dzienną
9. Kierownika Sekcji Obrótu Bielizną Szpitalną
10. Kierownika Sekcji Zaopatrzenia Wewnętrz szpitalnego i Utrzymania Terenu
11. St. Inspektora ds. Infrastruktury
12. Kierownika firmy odpowiedzialnej za utrzymanie czystości
13. a/a.

Rodzaj bielizny szpitalnej	Asortyment	Częstotliwość zmiany i prania
wypożyczenie łóżka	poduszka	1. po zgonie 2. po zakończeniu wzmożonego reżimu sanitarnego 3. przy widocznym zabrudzeniu materiałem organicznym 4. wg harmonogramu prania - nie rzadziej niż 1 raz na pół roku
	koc	
	materac	
bielizna pościelowa	poszwa	1. przy widocznym zabrudzeniu materiałem organicznym 2. przy widocznym zabrudzeniu innym niż organiczne 3. po wypisie pacjenta (zgonie) 4. po zakończeniu wzmożonego reżimu sanitarnego 5. u pacjentów operowanych (przed powrotem z bloku operacyjnego lub bloku porodowego)
	poszewka	
	podkład	
	prześcieradło	
	pokrowiec na materac	1. przy widocznym zabrudzeniu materiałem organicznym 2. przy widocznym zabrudzeniu innym niż organiczne 3. po zgonie 4. po zakończeniu wzmożonego reżimu sanitarnego 5. wg harmonogramu prania - nie rzadziej niż 1 raz na pół roku
szpitalna bielizna pacjenta	piżama	1. przy widocznym zabrudzeniu materiałem organicznym 2. przy widocznym zabrudzeniu innym niż organiczne 3. po wypisie pacjenta (zgonie) 4. po zakończeniu wzmożonego reżimu sanitarnego
	koszula porodowa	
	ubranka dziecięce	
	pieluchy tetrowe	po każdym użyciu
bielizna operacyjna	ubrania operacyjne	po każdym użyciu
	obłożenia chirurgiczne	

- 1. Harmonogram prania** – dotyczy częstotliwości prania bielizny szpitalnej innej niż po zgonie, po wzmożonym reżimie sanitarnym czy zanieczyszczonej organicznie (tzw. bielizny makroskopowo czystej a użytej u pacjenta)
- 2. Dokumentować** w komórce organizacyjnej **pranie bielizny wg harmonogramu** dla poszczególnego asortymentu.

